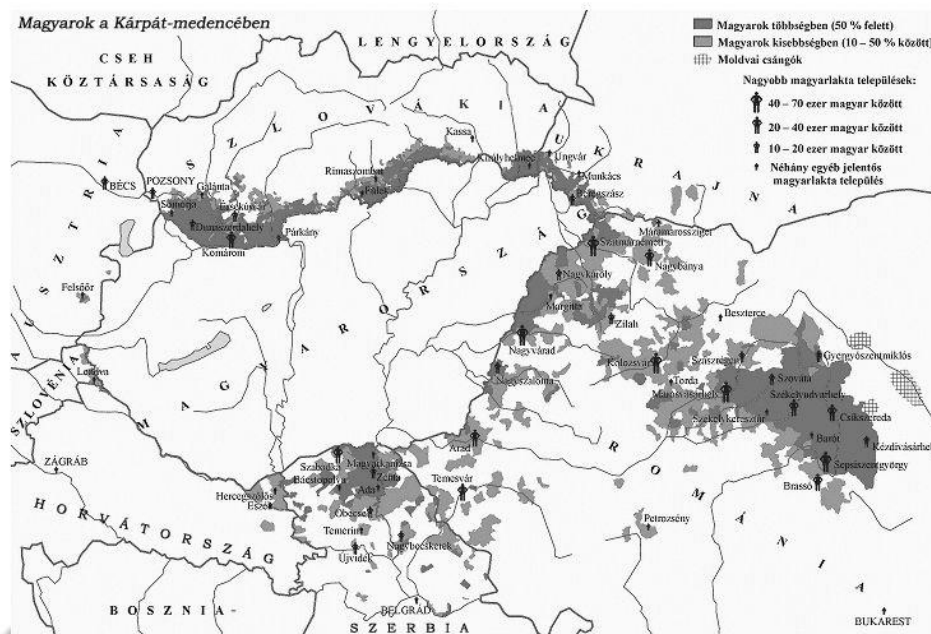

ORSZÁGGYÜLÉS HIVATALA
KÜLÜGYI IGAZGATÓSÁG

NEMZETPOLITIKAI TÜKÖR

Készítette:
Lenkei Judit
Márky Zoltán
Pappné Farkas Klára
Szabó Ádám
Vass-Prékopa Angéla

Szerkesztő:
Márky Zoltán

Kiadó:
Dr. Sárdi Péter

2013. november 18.

II. évfolyam 30. szám

TARTALOM

HÍREK	3
Nemzeti összetartozás bizottsága	3
A Nemzeti összetartozás bizottsága november 11-i ülésének beszámolója	
Nemzetpolitika az Országgyűlésben	6
Erdély	8
Hogyan tovább az autonómia felé?	
A Magyar Szórvány Napja Erdélyben	
Felvidék	12
A Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának éves konferenciája	
Délvidék	13
Szerbia uniós csatlakozásáról és vajdasági magyarok helyzetéről folytatott eszmecsere Szabadkán Gál Kinga és Schöpflin György	
Bemutatták Bozóki Antal: A magyar közösség Szerbiában c. könyvét	
Kárpátalja	14
KMKSZ alapszervezeti konferencia	
<i>Itt Magyarul Is</i> mozgalom a magyar nyelvért	
Muravidék	15
Göncz László sajtótájékoztatója	
Nyugati magyarság	17
Beszélgetés a bécsi magyar nagykövettel	
A HÉT TÉMÁJA	18
Fókuszban a megyei választások	
KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE	22

HÍREK

Nemzeti összetartozás bizottsága

A Nemzeti összetartozás bizottsága 2013. november 11-i ülésének beszámolója

A bizottság első napirendjén *Répás Zsuzsanna* nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár számolt be röviden a Magyar Diaszpóra Tanács (MDT) és a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) üléseiről, valamint a Kőrösi Csoma Sándor (KCSS) programról. Elmondása szerint a MDT III. ülése már oldott, barátságos légkörben zajlott, a munka melyet 2 évvel ezelőtt elkezdtek „nagyon szépen hozza a gyümölcsét”. Beszámolója szerint az elindított programok – a Julianus program, a KCSS program megduplázott számú ösztöndíjassal – folytatódnak, továbbá új program is indul: a Mikes Kelemen program, amely a diaszpórában felhalmozódott hagyatékok, nemzeti értékek felkutatására és megmentésére irányul. A MÁÉRT-tal kapcsolatban elhangzott, hogy a különböző régiókból érkezett résztvevőknek lehetőségük nyílt, hogy beszámoljanak az őket érintő kérdésekről, melyekkel kapcsolatban „közös fellépéssel sokkal többet érhetünk el”. Kiemelt témák voltak: az autonómia-törekvések, a jövő évi választásokon való részvétel és a választási regisztráció megszervezése, lebonyolításának ügye. Ezen túl az ülésen több új dokumentumot is bemutatnak, megújították a 2 évvel korábbi stratégiát, melynek elkészült a végrehajtási terve, valamint szó volt a nemrég kiadott nemzetpolitikai tankönyvről is.

Potápi Árpád János (Fidesz), a bizottság elnöke a kérdések előtt beszámolt arról, hogy a november 9-10-i hétfőn Stuttgartban vett részt a Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége (BUOD) 20 éves jubileumi, és egyben tisztújító ülésén, ahol a MDT-csal kapcsolatban is fogalmaztak meg kéréseket, illetve kérdéseket, mégpedig, hogy a jövőre nézve a konfliktusokat elkerülendő jó lenne tudni, hogy az adott országból mely szervezetek kapnak meghívást, illetve hogy a diaszpóra szervezetei tehetnek-e ajánlásokat a KCSS ösztöndíjasok kiválasztásánál. Az esetlegesen erre irányuló hozzászólásokat megelőlegezve, kitért arra is, hogy már a múlt heti ülésen tolmácsolta a képviselők meghívását a MDT ülésére.¹

Szávay István (Jobbik) – az ügyrendi bizottság állásfoglalására hivatkozva – felszólította a bizottság elnökét, hogy amennyiben érdemi hozzászólást tesz, adja át az elnökséget, nem lehet mentség, hogy az alelnökök nem vesznek részt az ülésen. (*Csóti György* (Fidesz) szerint évek óta ez a gyakorlat, hogy a bizottság elnöke az alelnökök távollétében is tehet fel kérdéseket.) Emellett kritikát fogalmazott meg azzal kapcsolatban is, hogy bizottsági elnökként nem a bizottság, hanem a kormány álláspontját védte a meghívókkal kapcsolatban kialakult vitában. Emellett utólag saját hibájaként tekintett a MÁÉRT zárónyilatkozatának aláírására, mivel véleménye szerint „nem kellett volna ahhoz a komédiához asszisztálni, melyet Önök párbeszédnek és nemzeti együttműködésnek neveztek”. Véleménye szerint a szűkre szabott

¹ A MDT ülésére a bizottság tagjai az ülést megelőző este kapták meg a meghívót elektronikus formában.

időkeret miatt az ülésen érdemi vitára nem volt lehetőség. A zárónyilatkozat tartalmát is erős kritikával illette, melynek nagy része „a kormányzati kül- és nemzetpolitika tételes kudarca”. Az oktatási-nevelési támogatások elmaradt kifizetéséről is érdeklődött, valamint hiányolta – korábbi kormányzati ígéretekre hivatkozva – az ülés napirendjéről az ezzel kapcsolatban tapasztalt és a pártja által már többször jelzett visszaélések és a nemzeti jelentőségű intézmények listája kibővítésének megvitatását. Utóbbival kapcsolatban továbbra sem érti, hogy miért olyan fontos a kormánynak, hogy az ellenzéki pártok ne telessenek javaslatot, mely kérdéssel kapcsolatban Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes „meghazudtolta” korábbi ígértét. A nemzetpolitikai tankönyv ötletét alapvetően jónak tartja, azonban szerinte abban „tényszerűen valótlan és egyértelmű politikai állásfoglalások találhatóak.” Végül arról érdeklődött, hogy a KCSS programra jelentkezők elbírálásánál jelentett-e pluszpontokat a kormánypárti ifjúsági szervezetben betöltött tagság.

Hoppál Péter (Fidesz) arra kérte képviselőtársát, hogy őrizze meg azokat az értékeket a stílus vonatkozásában is, amely hosszú ideig jellemző volt a bizottságra. A MDT regionális ülésein való részvételekor azt tapasztalta, hogy szervezettségét és hangulatát tekintve, már egy jól működő szervezet benyomását keltette. Elismerve a tárca példaértékű munkáját, néhány marginális adminisztratív szervezési hibára hívta fel a figyelmet, melyeknek elkerülése azért is fontos, mert „érdeünk, hogy a magyarsághoz tartozó szervezetek együttműködését mindenütt próbáljuk meg itthonról katalizálni.”

Szili Katalin (Független) azt javasolta, hogy a KMKF, a MÁÉRT és a MDT üléseinek dokumentumait figyelembe véve próbáljanak meg olyan iterációt kialakítani, amely a következő ciklusban lendületet adhat a közös munkának. Elsősorban a KMKF korábbi stratégiáira hívta fel a figyelmet, melyek újratanulmányozása, újragondolása sok szempontból hasznos lehet. Az autonómia-kérdésekben eddig soha nem látott egyetértés jellemzi – a Székelyek Nagy Menetelése óta – a politikai- és közéletet. Felvetette a Kárpát-medencei fémbányászat ügyét is, mellyel kapcsolatban együttes ülés megtartását javasolta a Fenntartható fejlődés bizottságával.

Kalmár Ferenc András (KDNP) felhívta a diaszpóra képviselőinek figyelmét, hogy minden vitával és ellenvéleménnyel együtt, sok kérdésben alapvetően az egyetértés jellemző erre a bizottságra, mint például az autonómia ügyének támogatásában is. Ezzel a kijelentéssel Szávay István nem értett egyet.

Répás Zsuzsanna válaszában elmondta, hogy a MDT tagságnál nehezebb a legitimitás kérdését eldönteni, nehéz meghatározni, nincsenek objektív kritériumok, hogy mely szervezetek jogosultak a részvételre, mint ahogy az a Kárpát-medencei magyar szervezetek esetében egyértelmű. Ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy „nem tisztünk és nem is szeretnénk igazságot tenni az „otthoni” vitás kérdésekben”. Elmondása szerint a KCSS ösztöndíjasok kiválasztásánál előnyt jelent, ha már bizonyított valaki, és figyelembe veszik a diaszpórában élő magyar szervezetek ez irányú kéréseit is. Szávay István kritikáira reagálva elmondta, hogy a MÁÉRT ülésén a rendelkezésre álló vitaidő-keretet sem merítették ki a résztvevők, azt meg amúgy sem tudják vállalni, hogy minden magyar közösségeket ért probléma szóba kerüljön. A kiemelt jelentőségű nemzeti intézmények listájára a külföldi magyar szervezetek ajánlásai alapján lehet felkerülni, az oktatási-

nevelési támogatások programjának sikerét pedig kevesen vonják kétségbe, az elmaradások mihamarabbi kifizetését intézik. Szili Katalinnak válaszolva, elmondta, hogy nyitottak a KMKF-fel való együttműködésre. Szávay István másodszor feltett, a korábbi ígéretek be nem tartását firtató kérdéseire válaszolva elmondta, hogy ő személy szerint nem tett olyan ígéretet, miszerint az oktatási-nevelési támogatásokkal kapcsolatban tapasztalt visszaélések témáját érinteni fogják a MÁÉRT ülésén².

Szávay István ismételten felháborodását fejezte ki, hogy a kormány képviselői megtagadják korábbi állításaikat, a nemzeti jelentőségű intézmények kibővítésére tett ajánlások tételére való jogosultságot pedig a tavalyi ülésen elfogadott zárónyilatkozattal támasztotta alá.³

Ezt követően – a 2. napirendi pontnál – szót kaptak a dél-amerikai és az ausztráliai magyar közösségek vezetői. Chiléből *Zahorán-Széchenyi Ákos*, Ausztráliából *Szabó Ágnes*, Paraguayból *Szekszárdi Attila* és Braziliából *ifj. Hegyi Ferenc*⁴ számolt be a diaszpórában élő magyar közösségek helyzetéről.

Zahorán-Széchenyi Ákos elmondta, hogy stratégiát dolgoztak ki a 4000-8000 lélekszámú magyar közösség fennmaradásáért. Ennek érdekében ünnepi kulturális műsorokat, tavaly óta pedig magyar nyelvtanfolyamokat szerveznek, valamint egy táncsoport megalakítását is tervezik, mellyel a fiatalok a közösségi életbe történő bevonását célozzák. Öröndetesnek tartja, hogy újranytják a 2009-ben bezárt Santiago de Chile-i nagykövetséget. Azt is elmondta, hogy ők is örülnének egy KCSS ösztöndíjasnak, illetve egy saját székháznak.

Szabó Ágnes elismerően nyilatkozott az Adalaide-ben dolgozó ösztöndíjas kiváló közösségépítő munkájáról, aki sokat tett a különböző szervezetek közötti, évek óta tartó feszültségek feloldásáért és az „Egy este egymásért” elnevezésű nagy sikerű és jelentőségű rendezvény létrejöttéért. Elmondta, hogy a KCSS programra a dél- ausztráliai kormányzó-helyettes is felfigyelt, aki elismerését és támogatását fejezte ki.

Francisco Montano Filho (Ifj. Hegyi Ferenc) a São Paulo-i magyar közösségi és kulturális létesítményekről és programokról számolt be. Ő is nagyon pozitívnak ítélte a KCSS ösztöndíjas tevékenységét, aki elérte, hogy a „szülők már hétköznap is kapnak magyar választ” az eddig a magyar nyelv tanulásában kevésbe lelkes gyermekeiktől.

Szekszárdi Attila a paraguayi magyar közélet kialakulását ismertette, amely sokáig elég elszigetelten zajlott. Nemrég vették fel a kapcsolatot a dél-amerikai magyar ernyőszervezettel (LAMOSZSZ), a magyar kormánynak a diaszpóra magyarsága iránt tapasztalt támogató segítségével pedig az anyaországgal is felélénkületek a kapcsolatok.

Kalmár Ferenc kérdését, hogy jól látja-e, hogy minden igyekezet ellenére, a diaszpóra magyarsága még 1-2 generációig marad fenn, teljes egyetértésben cáfolták, hiszen mindig van valaki – akár egy generáció kimaradásával – aki

² Szávay István szerint Balog Zoltán miniszter tett erre vonatkozó ígéretet.

³ A hivatkozott rész felolvasására már nem volt lehetősége, mert a bizottsági elnök lezárta a napirendi pontot.

folytatja, akinek fontosak a magyar gyökerei, szorgalmasan folytatódik tovább a megmaradásért való küzdelem, főként, hogy most már jó a kapcsolat az anyaországgal.

Csóti György ebben a kontextusban is a kétnyelvűség előnyeire hívta fel a figyelmet, valamint kérte a magyar állampolgársághoz jutottakat, hogy vegyenek részt a jövő évi magyarországi választásokon.

Nemzetpolitika az Országgyűlésben

A **Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat** ([T/12415](#)) részletes vitájának nemzetpolitikai témájú felszólalásai a 2013. november 12-i ülésnapon.

Kőszegi Zoltán (Fidesz) felszólalásában az össznemzeti érdekekre hívta fel a figyelmet. Elmondta, hogy a [T/12415/134.](#) számú módosító javaslatban a Határtalanul! programra fordított összeget a tavalyi 465,3 millió forinthez képest további 2,5 milliárd forinttal kívánják megemelni. Úgy véli, ezzel lehetővé válik, hogy minden magyarországi 7. osztályos diák eljuthasson határon túli területekre. Kiemelte: nagyon fontos a fiatal generációk kulturális kapcsolatteremtése az elszakított nemzetrészekkel.

A [T/12415/135.](#) módosító indítvány kapcsán, mely a Magyar Nemzeti Közösségek Európai Érdekképviseletéért Alapítvány támogatásának 32 millió forinttal történő megemelését javasolja, elmondta: az utóbbi időben felerősödtek az autonómia-törekvések, melyek különösen a székelyek nagy menetelése kapcsán a nemzetközi figyelem középpontjába kerültek, az Alapítvány brüsszeli irodája pedig a megfelelő forrásokkal hozzájárulhat az európai döntéshozók véleményformálására a magyar önrendelkezési törekvésekkel kapcsolatban.

***

Novák Előd (Jobbik) üdvözölte a *Határtalanul!* program támogatásának megnövelésére irányuló javaslatot, mint mondta, a Jobbik frakció ezt már korábban is szorgalmazta és reméli, hogy elfogadásra kerül a javaslat. Hozzátette: örömmel fogadta a Trianon Múzeum létrehozásáról szóló javaslatot, mellyel újabb jobbikos program pont valósulhatna meg.

***

Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik) szerint a 2014. évi költségvetésben bizonyos tételeknél aránytalanul nagy összegek szerepelnek, megemlítve a Józsefvárosi pályaudvar holokauszt-emlékközponttá való átépítésére szánt 6,2 milliárd forintot, míg a felvidéki kitelepített magyarok kárpótlása a mai napig nem szerepel a tervek között. Aránytalannak minősítette továbbá a határon túli magyar emlékhelyek támogatására javasolt 5 millió forintot. Javasolta, hogy a költségvetés legyen mértéktartó és visszafogott.

*****

Gaudi-Nagy Tamás felszólalása **„Magyarország kormánya és a Szerb Köztársaság kormánya között a katasztrófák esetén történő együttműködésről és kölcsönös segélynyújtásról szóló egyezmény kihirdetéséről”** szóló törvényjavaslat ([T/12897](#)) általános vitájában a 2013. november 13-i ülésnapon.

A képviselő felszólalásában úgy fogalmazott: Szerbia megszállva tartja a Magyar Királyság egy jelentős részét, a Délvidéket és egy „megszálló állammal” másképpen kell bánni, mint egy partnerállammal. Hangsúlyozta, hogy a délvidéki magyar közösség rendkívül rossz állapotban van, hozzáteve, hogy a temerini fiúk ügye is azt mutatja, hogy nem jó irányba megy a szerb-magyar kapcsolat. Tévűtnak nevezte a történelmi kibékülés folyamatát, mert úgy véli, tanulni kell a történelemből és egy ilyen kétoldalú egyezmény megkötésekor meg kell vizsgálni a szakpolitikai kérdéseken túl azt is, hogy az adott állam vajon alkalmas-e arra, hogy vele nemzetstratégiai szempontból indokolt módon egyezményt kössünk vagy sem. Véleménye szerint ez a katasztrófavédelmi egyezmény jelenleg nem létszükséglet, így nem érti miért kell megkötni azt egy olyan állammal, amely nem tartatja be a saját alkotmányában foglalt, nemzeti kisebbségekre vonatkozó szabályokat és az a célja, hogy a magyarságot „bedarálja”, a területet pedig végleg megtartsa.

A képviselő kiemelte: a szerb-magyar kétoldalú egyezmény megkötésével nem értenek egyet és a Jobbik frakció követeli, hogy a kormány „álljon a sarkára” és ahogy Ausztria védhatalomként fellépett Dél-Tirol érdekében, ugyanúgy álljon ki Magyarország is a délvidéki őshonos nemzeti közösség érdekében.

*****

Dr. Gaudi-Nagy Tamás írásbeli kérdése a külügyminiszterhez: **„Kívánja-e kihasználni a Külügyminisztérium azt a lendületet, melyet a délvidéki, a jelenlegi Szerbia területén élő magyarság kapott az Európa Tanács őszi Parlamenti Közgyűlésén a jogfosztottság megszüntetéséért, és a területi autonómia kivívásáért?”** címmel ([K/12868](#)).

A képviselő beszámolt a 2013. szeptember 30-án Strasbourgban, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésén megvalósult demonstrációról, melynek során a „Vessenek véget a 300.000 délvidéki magyar elleni emberi jogi jogsértéseknek - a területi autonómia lenne az igazi megoldás!” című közmeghallgatáson a Magyar Remény Mozgalom vezetőjével, László Bálinttal, a Magyar Polgári Szövetség elnökével, Rácz Szabó Lászlóval és a délvidéki magyarok jogvédelmével foglalkozó Árgus Egyesület elnökével, Bozóki Antallal közösen bemutatták a délvidéki magyarság aggasztó helyzetét. Hozzátette: levetítették az „Áldozatból bűnös?- növekvő szisztematikus magyarellenes erőszak Délvidéken” című dokumentumfilmet is, mely a temerini fiúk ügyével, illetve az egyre gyarapodó magyarellenes atrocitásokkal foglalkozik. Ezt követően tüntetést szerveztek Tomislav Nikolić szerb elnök strasbourgi látogatásának idejére. Kiemelte, sikerült találkozót szerveznie a szerb államfővel és megkérdezte tőle, hogy mi a véleménye a délvidéki magyarok területi autonómiájáról, aki azt válaszolta, hogy „minden rendben, mindenki biztonságban van”. Éppen aznap mégis történt egy újabb magyarellenes atrocitás – tette hozzá.

Mint írta, a délvidéki delegáció tagjaival nemzetközi sajtótájékoztatót tartottak, melyen többek között az a határozott kérés is megfogalmazódott a Délvidéken élő nemzeti közösségek részéről, hogy Szerbia addig ne lehessen az EU tagja, amíg a területén élő őshonos magyar kisebbség igényeit nem rendezzi. Úgy vélte, elengedhetetlenül szükséges, hogy a magyar külügy végre határozottan hallassa a hangját a temerini fiúkat ért súlyos jogsértések tucatjait megvalósító eljárással kapcsolatban.

Martonyi János külügyminiszter válaszában ([K/12868/1](#)) hangsúlyozta, a magyar és a szerb államfő 2013. június 25-26-i közös főhajtása Csúrogon, továbbá Szerbia integrációs törekvéseinek megfontolt és hathatós támogatása hozzájárulhat ahhoz, hogy a vajdasági magyarság sorsa a saját maga által is kívánt irányba fejlődjön. Kijelentette, hogy a magyar diplomácia határozottan képviseli álláspontját: elvárják a szerb hatóságok fellépését, a magyarságot kedvezőtlenül érintő ügyek kivizsgálását, a visszatérő atrocitások elkövetőinek részrehajlástól mentes felelősségre vonását, illetve a további incidensek megelőzését szolgáló lépések megtételét. Hozzátette: a kisebbségek jogainak védelme pedig éppen Magyarország hathatós fellépésének köszönhetően kap kiemelt szerepet Szerbia uniós csatlakozási tárgyalásai során. Leszögezte, a szerb fél tisztában van azzal, hogy a nemzeti kisebbségek jogainak garantálása kulcsfontosságú.

*****

Szavay István (Jobbik) írásbeli kérdése a külügyminiszterhez **„Mely külföldi magyar emlékeket őrizte meg a Kormány az elmúlt három évben?”** ([K/12905](#)) címmel.

A képviselő a „Külföldi magyar emlékek megőrzése” című költségvetési sor elmúlt három évben kifizetett, összesen 15 millió forintnyi összeg felhasználásáról érdeklődött, továbbá tájékoztatást kért, hogy tervezi-e a kormány a három éve változatlan összegű támogatás növelését.

Martonyi János külügyminiszter válaszában ([K12905/1](#)) úgy fogalmazott: külföldi magyar emlékek legnagyobb számban a szomszédos országokban találhatóak, és minden olyan emlékhelyet, emlékművet és műemléket ide sorolhatunk, amely határainkon túl a magyar történelemhez kötődik, a magyarságra utal, vagy a Magyarországgal való kapcsolatokról tanúskodik. Úgy véli, ezen emlékek megőrzése az összmagyarság érdeke, de leginkább az adott helyi magyar közösségek számára fontosak, hiszen hozzájárulnak identitásuk megerősítéséhez, a közösségi élet fellendítéséhez és megmaradásuk elősegítéséhez. Kiemelte, az elmúlt három évben a betervezett 5-5 millió forintot jelentősen meghaladó összegeket fordítottak a külföldi magyar emlékek megőrzésére: 2011-ben 8.070.000 Ft-ot, 2012 -ben – a magyar EU elnökség takarékos megrendezésének köszönhetően – összesen 143.623.500 Ft-ot, 2013-ban pedig 35.000.000 Ft-ot. A miniszter válaszához csatolt egy táblázatot, mely részletesen bemutatja a megvalósult projekteket.

Erdély

Hogyan tovább az autonómia felé?

Az RMDSZ, az MPP, az EMNP és az SZNT vezetőit arról kérdezte a transindex.ro, szerintük milyen lépéseket kell megtenni a Székelyek Nagy Menetelést követően az autonómia felé.

Kétségtelenül újra politikai napirendre került az autonómia kérdése a Székelyek Nagy Menetelését követően. *Kelemen Hunor* RMDSZ-elnök bejelentette, hogy egy új autonómia-törvénytervezet dolgoz ki az RMDSZ. A többi politikai szervezettel egyelőre nem látszik körvonalazódnia az együttműködés. Ennek lehetőségét a szövetségi elnök a tervezet kidolgozása

utáni időszakra teszi. Az EMNP és az MPP elnökei nem zárkoznak el az együttműködés gondolatától: *Toró T. Tibor*, az EMNP elnöke meg is kereste a szövetségi elnököt ez ügyben, *Biró Zsolt* pedig úgy fogalmazott, el is várja, hogy az RMDSZ formálisan is felajánlja az együttműködés lehetőségét a polgáriaknak. Az RMDSZ, az MPP, az SZNT és az EMNP vezetői a továbblépés lehetőségeiről nyilatkoztak az autonómia ügyében. Abban mindannyian megegyeztek, hogy a románok nélkül nem lesz autonómia, *Izsák Balázs*, a Székely Nemzeti Tanács elnöke azonban szkeptikus a tekintetben, hogy a többségi társadalom nyomásgyakorlás nélkül megnyerhető lenne az ügynek.

Kelemen Hunor az autonómia elérésének lépéseit a következőkben foglalta össze: a románok nélkül nem lehet az ügyben előrelépni, ezért rendkívül fontos megértetni velük, hogy az autonómiával ők semmit nem veszítenek. Nem számíthat a magyarság arra, hogy nemzetközi nyomás kényszeríti ki az autonómiát. Az RMDSZ elkezdte – a szövetségbe tartozó és azon kívül tevékenykedő – szakemberek bevonásával az autonómia-törvénytervezet kidolgozását. A dél-tiroli autonómia-modellt alapul vevő tervezet év végéig készül el, utána kezdődhet a közvita, ekkor várja az RMDSZ az egyházak, civil szervezetek, más politikai szervezetek bekapcsolódását. Ezzel a munkával párhuzamosan a román társadalommal folytatandó párbeszéd kereteinek kiépítése.

Izsák Balázs kifejtette, hogy a Székely Nemzeti Tanács öt szinten folytatja az autonómia-küzdelmet: a helyi közösség, az önkormányzatok, a törvényhozás, az anyaország, a nemzetközi fórumok szintjén. A Székelyek Nagy Meneteléséhez hasonló újabb autonómia-tüntetések terveznek. Az SZNT autonómia-törvénytervezetét akár állampolgári kezdeményezés formájában is beterjeszthetik a parlamentbe – vélekedik Izsák Balázs, aki ugyanakkor lehetőséget lát arra is, hogy az SZNT bekapcsolódjon az RMDSZ autonómia-tervezetének kidolgozásába, bár nem látja, miért kellene eltérni az SZNT létező autonómia-tervezetétől. Álláspontja szerint a „románság megszólításáról” beszélni nagyon hangzatos, de szerinte eufemisztikus.

Az EMNP álláspontját ismertetve *Toró T. Tibor* pártelnök kiemelte, hogy a Székelyek Nagy Menetelése révén a közösség felismerte, hogy politikai tényező lehet. Javasolja, hogy a következő megmozdulást Bukarestben tartsák, mert „ezt a várat csak offenzívával lehet bevenni.” Az autonómia-törekvések kapcsán szükségesnek tartja a társadalmi vitát, melynek során meg kell hallgatni az opponenseket is. Az autonómia-küzdelmek során szükségesnek tartja a Partium sajátos jogállása melletti kiállást is.

Mint ismeretes, *Toró T. Tibor* együttműködési ajánlatot tett az RMDSZ-nek az autonómia-tervezet kapcsán, de felajánlására nem kapott választ. Az elnök – elképzelhetőnek tartja, hogy az MPP-vel egy közös politikai szervezetet hozzon létre az EMNP.

Biró Zsolt, a Magyar Polgári Párt elnöke szerint ki kell használni a törvény adta lehetőségeket, az önkormányzatoknak társulniuk kell, megyei és helyi szintű referendumokat kell kiírni, élni kell a polgári engedetlenség eszközével. Javaslatára szerint társulhatnak 158 székelyföldi önkormányzat annak érdekében, hogy helyi referendumot írjanak ki az autonómia kérdésében. Meggyőződése, hogy közös erővel kell a magyar szervezeteknek fellépniük, és a továbbiakban is élni kell a tömegmozdulások eszközével.

Bejelentette, Március 14-re, a Székely Szabadság Napjára százezer főt várnak Marosvásárhelyre.

Az MPP elnöke kiemelte, hogy elvárják, hogy az RMDSZ megkeresse az MPP-t az autonómia-tervezet kapcsán. Végezetül azon meggyőződésének adott hangot, hogy a románokat nyomás alá kell helyezni ahhoz, hogy eredményt tudjanak elérni az autonómia kivívása terén.

Forrás: Transindex.ro

*****

A Magyar Szórvány Napja Erdélyben

Külön rendezvényekkel ünnepelték pénteken, november 15-én a Magyar Szórvány Napját az erdélyi magyar politikai alakulatok.

Az RMDSZ a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiumban megrendezett Szórványkonferenciával indította a Magyar Szórvány Napja eseményeit, a szövetség azonban a hétvégén több szórványtelepülésen is ünnepséget szervezett Temes, Arad, Hunyad, Krassó–Szörény megyében, valamint Nagybányán, Besztercén és Máramarosszigeten is.

A nagyenyedi ünnepségsorozat a Dr. Szász Pál közösségi ház új szárnyának felavatásával kezdődött, ezt követően a Bethlen Gábor Kollégium dísztermében nyitóbeszédre, majd szakmai előadásokra került sor, amellyel a beolvadás ellen küzdő, szórványban élő erdélyi magyar közösségek problémáira, kihívásaival kapcsolatos megoldásaira hívták fel a figyelmet előljárók, szakértők.

Kelemen Hunor szövetségi elnök elmondta, szimbolikus hely a kollégium, hiszen éppen építkezések folynak itt, ez pedig egyfajta metafora az erdélyi magyarságot tekintve. Beszél arról is: az utóbbi időszakban voltak olyan hangok, amelyek szerint a tömbben élő magyarság törekvései gyengítik a szórványban élők erejét, vagy fordítva. Ezzel szemben a szövetség elnöke azt tartja: nincs érdekellentét, a tömb és a szórvány kiegészíti egymást, az RMDSZ célja is erősíteni ezt az összetartozást.

Ladányi Árpád, a Fehér megyei RMDSZ elnöke a többségi nemzetbe való beolvadás veszélyéről beszélt, feltéve a kérdést, megállítható-e a beolvadási folyamat? Az igenlő válaszhoz arra van szükség, mondta, hogy a szórványban élők nemzettudatát erősítsük, egyházi, intézményi tevékenységeit biztosítsuk.

A nemzeti összetartozáshoz nem csak bizottságot alapított, törvényt is hozott a magyar kormány, fogalmazott *Hidvéghi Balázs* országgyűlési képviselő, a Magyar Országgyűlés Nemzeti összetartozás bizottságának alelnöke. Elmondta, a szórvány a nemzet igazi határa, a közösségnek pedig ki kell állnia határaiért, hiszen ha nem teszi, akkor egy következő küszöb válik veszélyeztetetté.

Kovács Péter, az RMDSZ főttkára arról beszélt, az utóbbi időben divat lett a szórványért aggódni, a megnyilvánulások nagy része azonban sajnós tartalmatlan, és következmények nélküli. Közös munkánk azonban arról szól, hogy az oktatás és a kultúra terén rengeteg tennivaló van, hiszen ez a két terület, amely kapaszkodót nyújt az embereknek. Iskolák épülnek, könyvademányozási programok indulnak be civilekkel, egyházakkal karöltve,

az RMDSZ azért is indítja útjára egy stratégia kidolgozását, hogy világos legyen, mire kell felkészülni a jövőben.

Az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) több mint ötven településen szervezett kulturális műsort, valamennyi településen fákat ültetett, amelyek e nemzet határait hivatottak jelképezni. Toró T. Tibor, a néppárt elnöke hangsúlyozta, a szórvány helyzete nem pártpolitikai kérdés, nem szavazatszerzési szándékkal kell vele foglalkozni, de valamennyi politikai szervezetnek felelőssége, hogy tegyen valamit e téren. Együttműködésre, összefogásra van szükség a szórvány kapcsán, a Néppárt ebből a megfontolásból nem állított jelöltet Temes és Máramaros megyében a 2012-es parlamenti választásokon, ahol az RMDSZ ennek köszönhetően egy-egy képviselői mandátumhoz jutott. Soós Sándor, a Néppárt Kolozs megyei elnöke, szórványmegbízottja elmondta: hogy a Néppárt az egyik legfontosabb célnak a szórványközösségek demográfiai adatainak összegyűjtését, aktualizálását és ellenőrzését tekinti. Mint részletezte, ennek érdekében felvették a kapcsolatot az erdélyi magyar történelmi egyházakkal, állami oktatási intézményekkel és az RMDSZ-szel is szeretnének együttműködni a kérdésben. Soós elképzelése szerint az erdélyi magyar politikai és civil szervezetnek egy közös adatbázist kellene létrehozniuk, ugyanis a statisztikai adatok nem feltétlenül felelnek meg a valóságnak, ellenőrizni kell azokat.

a kulturális programokat a helyi igényekhez és lehetőségekhez mérték. Hupka Félix, a Néppárt Máramaros megyei elnöke szemléltetésként elmondta: Maros megyében taneszközöket osztottak, Kolozs megyében ifjúsági színjátszó csoportok léptek fel, míg Feketelakon többek között Wass Albert-émlékrendezvényre is sor került.

***

A temesvári Szórvány Alapítvány működésének huszadik évfordulója alkalmából rendezett kétnapos ünnepségen *Répás Zsuzsanna* nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára kiemelte: "Ezek a közösségek védik a nemzet határait: ha őket elvesztjük, a tömb határa válik szórvánnyá, és ezt mindenképpen meg kell előzni" – mutatott rá a helyettes államtitkár. A segítségnyújtás módozatairól szólva rámutatott: a nemzetpolitikai államtitkárság az oktatási és kulturális programokra helyezi a hangsúlyt, mert az identitás továbbörökítésében ezek az intézmények játsszák a legfontosabb szerepet. „Abban kell segíteni a szülőket – például iskolabusz-támogatással –, hogy ne váljon túl nagy teherré számukra anyanyelvű iskolába járatni a gyerekeket.”

A szórványközösségek azok, amelyek védelmet nyújtanak az asszimilációs ostrommal szemben – hangsúlyozta szombaton *Szili Katalin*, az Országgyűlés Nemzeti összetartozás bizottsága Autonómia albizottságának elnöke. Szili Katalin szerint szükség lenne egy szórványbiztosra, aki a „kormányzati útvesztőben” figyelemmel követheti, hogy az idegen közegben élő, a beolvadásnak leginkább kitett nemzetrészekhez eljusson a megmaradásukhoz szükséges támogatás.

Csóti György fideszes képviselő, az Autonómia albizottság alelnöke köszöntőjében kifejtette: a szórványprogramok fontosak, de önmagukban nem biztosítják, hogy a magyarság szülőföldjén magyarként megmaradjon, ehhez

autonómiára van szükség. A szórványban a területi autonómia nem jön szóba, a nemzeti megmaradást itt csak a személyi elvű, kulturális autonómia garantálhatja – tette hozzá.

„Két évtizeddel ezelőtt még a magyar érdekképviselő sem tudta, hogyan viszonyuljon a szórványhoz” – idézte fel a kezdeteket az MTI-nek *Bodó Barna*, a Szórvány Alapítvány elnöke. Ezért az első időszakban az alapítvány a sajátos szórványgondok vizsgálatával, az idegen közegben élő kisközösségek identitáskérdéseinek tanulmányozásával elméleti síkon foglalkozott, mára a felgyűlt tudásanyagból összeállt az alapítvány által kidolgozott szórványstratégia, amelyet a Magyar Állandó Értekezlet is munkaanyagként elfogadott, és amely megalapozta a szórványgondnoki szolgálat elindítását.

Felvidék

A Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának éves konferenciája

A Szlovákiai Magyarok Kerekasztala november 16-án tartotta éves konferenciáját Kisudvarnokon. A szervezet idei tevékenységének összegzése mellett szakértői előadásokra is sor került közérdekű, a civil szervezeteket és a magyar közösséget érintő témákban.

A konferencia résztvevőit *Berényi József*, az MKP elnöke köszöntötte, aki elmondta, nagyra értékeli a Kerekasztal tevékenységét, továbbá felhívta a figyelmet a megyei választások második fordulójának jelentőségére. Ezt követően az esemény házigazdája, *Marczell Zsolt* polgármester is üdvözölte a jelenlévőket, majd *Tokár Géza*, a Kerekasztal szóvivője számolt be a fontosabb fejleményekről.

Az eseményen két dokumentumot terjesztettek be: a Memorandum 2013 – A nemzeti kisebbségek jogérvényesítéséről Szlovákiában címűt, valamint a Kerekasztal működésének szabályozására szolgáló anyagot. Ez utóbbi szerint a szervezet „nyitott, politikai pártoktól független, önkéntes és informális intézmény, amely a szlovákiai magyar szervezetek egyeztető fóruma”. A Kerekasztal nyitott minden olyan kulturális, szakmai, önkormányzati, állami és civil szervezet előtt, amelyet Szlovákiában jegyeztek be, tevékenysége országos vagy regionális hatáskörű, a szlovákiai magyar közösség érdekében tevékenykedik, felelősséget érez a közösség fejlesztéséért és érdekeinek hatékony érvényesítéséért, valamint vállalja, hogy a közmegegyezésen alapuló döntéseket a tevékenységében érvényesíti. A szóvivő szerint az országban rossz a közhangulat, ezért fontos, hogy a választásokkal is próbáljanak enyhíteni ezen, fontos, hogy a második fordulóban is jól szerepeljen a magyar közösség. A Kerekasztal tevékenységéről szólva ismertette a jogsegélyszolgálat munkásságát, a www.madari.sk weboldal létrehozását, a helyi szintű kerekasztalok működését, a vasúti kétnyelvűséget érintő munkát, az oktatásügy terén megtett lépéseket, a kisebbségek helyzetéről szóló jelentésük elkészítését és az önkormányzatisággal kapcsolatos kezdeményezéseiket.

A konferencia további részében előadást tartott többek között *Bolemant Lilla*, az esélyegyenlőségi bizottság vezetője a női esélyegyenlőségről, *Rajkovic Péter*, a gazdasági bizottság koordinátora Dél-Szlovákia gazdasági fellendítéséről, *Pék László*, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének elnöke a kisiskolák nehézségeiről. *Öllös László* a Kerekasztalnak a kormány

kisebbségi bizottságában való ténykedéséről szolt, bemutatva az éppen friss információnak számító jogcsorbítást, amivel a kormány felrúgta a status quot. Ezt annak ellenére tette, hogy a Szlovákiában élő kisebbségeknek a 70 %-át a magyarság teszi ki, az utolsó ülésen lecsökkentették szavazati jogukat 4-ről 1-re. Ezt a döntést társaival nem tudták elfogadni, így ki is vonultak az ülésről és több úton is támadni fogják ennek a döntésnek a jogosultságát. *A Szlovákiai Magyarok Kerekasztala nyitott, politikai pártoktól független, önkéntes és informális intézmény, amely a szlovákiai magyar szervezetek egyeztető fóruma. A Kerekasztal évente legalább egyszer ülésezik szakmai konferencia keretében. A köztes időszakban munkáját a Koordinációs Bizottság biztosítja, amely idén 23 tagú lesz.*

Forrás: www.felvidek.ma

Délvidék

Szerbia uniós csatlakozásáról és a vajdasági magyarok helyzetéről folytatott eszmecserét Szabadkán Gál Kinga és Schöpflin György

Gál Kinga és Schöpflin György, az Európa Parlament magyarországi néppárti képviselői november 14-én a Magyar Nemzeti Tanács és a Vajdasági Magyar Szövetség képviselőivel tárgyaltak Szabadkán. A találkozó témája Szerbia EU-s csatlakozási tárgyalása volt, különös tekintettel a vajdasági magyarság jogaira és helyzetére.

Az ülést megelőzően Gál Kinga elmondta, hogy a megbeszélésen tájékozódni kívánnak a vajdasági magyarokat érintő pontokban, amely előkészíti azt a november 15-i belgrádi találkozót, amelyen az Európai Parlament és a szerb parlament munkacsoportja első ízben ül össze, hogy megkezdje egyeztetését az EU-csatlakozási tárgyalásokról. Az EP-képviselő fontosnak tartja, hogy a MNT és a VMSZ képviselőitől személyes találkozón informálódjon arról, melyek azok a kérdések, amelyeket az itteni politikusok szerint mindenképpen fel kell vetniük Belgrádban.

Schöpflin György korábbi közleményében felhívta a figyelmet arra, hogy a Vajdaság autonómiája elleni politikai és jogi eszközök kiemelt aggodalomra adnak okot. „Szerbiának a szélesebb decentralizáció irányába mutató demokratikus normákat kell elfogadnia, nem pedig azok ellenkezőjét” – érvelt az autonómia mellett a képviselő. Schöpflin szerint az etnikumok közötti viszonyban a jóval kiegyensúlyozottabb hozzáállás előbbre vinne Szerbiában is, főként, ha azzal helyi szinten válna lehetővé a problémák megoldása – mint ahogy az áprilisban a Szerbia-jelentés kapcsán is elhangzott.

A megbeszélésen szóba került a nemzeti tanácsok hatásköreinek kérdése, a vajdasági autonómia és a kollektív bűnösség témája is.

Forrás: *Vajdaság Ma*

*****

Bemutatták Bozóki Antal: A magyar közösség Szerbiában c. könyvét

Nem tartja elegendőnek és hatékonnak a VMSZ tevékenységét *Bozóki Antal* újvidéki ügyvéd, a jogvédelemmel foglalkozó Árgus Egyesület elnöke, akinek november 14-én Budapesten mutatták be *A magyar közösség Szerbiában c.* könyvét. A három témakörre épülő könyv a kisebbségvédelemről, majd a

szerb jogszabályokról, illetve ezek gyakorlati megvalósulásáról szól. Arról is ír a könyvben, hogy hogyan kellene érvényesülnie a magyar nemzeti közösség jogainak Szerbiában, és mindeközben hogyan nem érvényesül az ország EU-csatlakozásának árnyékában.

„A szerb hatalom egyáltalán nem foglalkozik a kisebbségi kérdéssel, mert el vannak foglalva a koszovói szerbekkel” - mondta Bozóki, hozzátéve, hogy az ország saját jogszabályait szükséges lenne a nemzetközivel összehangba hozni.

A könyvbemutatón levetítették az „új temerini fiúkról” szóló, Áldozatból bűnös című dokumentumfilmet is.

***

Hasonló témájú rendezvényt tartanak november 21-én Óbecsén, ahol *Progresszív hátrálás? Alternatívák és dilemmák a magyar-szerb kapcsolatokban* címmel tartanak [tanácskozást](#).

Kárpátalja

KMKSZ alapszervezeti konferencia

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Aknaszlatina mellett tartotta alapszervezeti elnökeinek hagyományos év végi konferenciáját. Noha az eseményen elfogadott nyilatkozat támogatja Ukrajna európai integrációs törekvéseit, határozottan kiáll a kárpátaljai magyarság igényei mellett is.

A résztvevőket a város alpolgármestere köszöntötte, majd *Kovács Miklós*, a KMKSZ elnöke méltatta a vendéglátókat. A párt első embere hangsúlyozta, természetes, hogy a KMKSZ időről időre ilyen módon is jelen legyen „a magyarság kárpátaljai végvidékein”, amivel azt üzenik, hogy a szervezet szolidaritásáról és támogatásáról biztosítja azokat a szórványban élő magyarokat, akik még a tömbben élő társaikhoz képest is hátrányos helyzetben vannak. Kovács Miklós beszámolójának középpontjában az Európai Unió és Ukrajna között a napokban aláírni tervezett társulási szerződés, és annak a kárpátaljai magyarságra gyakorolt esetleges hatásai álltak. Kifejtette, hogy ugyan a szerződéshez Magyarország jóváhagyására is szükség van, ami kedvező helyzetet teremthetne a kárpátaljai magyarság igényeinek teljesítésére, ám rámutatott, hogy ezek a kérdések az integrációs folyamat későbbi szakaszában kerülhetnek a figyelem középpontjába. Ennek ellenére a KMKSZ, miközben maga is támogatja Ukrajna európai uniós törekvéseit, ragaszkodik ahhoz, hogy napirenden tartsa például a Tiszamelléki járás, az önálló magyar tankerület, vagy a garantált parlamenti képviselőlet biztosításának ügyét.

Brenzovics László, a KMKSZ alelnöke hangsúlyozta, a magyar állam ebben a helyzetben is mindent megtesz a kárpátaljai magyarság védelmében. Példaként a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolát említette, amelyet több politikai indíttatású, ám többek között a magyarországi közbenjárásnak köszönhetően sikeresen kivédett támadás is ért az utóbbi hónapokban. A politikus beszámolt a magyar Külügyminisztérium által kezdeményezett, a Kárpátaljai Megyei Tanáccsal közösen megvalósított Keleti Partnerség Program eredményeiről is. A felek által összeadott egy-egy millió dolláros keretből számos intézmény, köztük

több mint ötven kárpátaljai magyar iskola, óvoda és egyéb közintézmény felújítása zajlott le sikerrel.

A konferencián felszólalt *Hidvéghi Balázs*, a Fidesz országgyűlési képviselője, a Nemzeti összetartozás bizottsága alelnöke, aki a külhoni magyar állampolgárok 2014-es választásokon történő részvételével kapcsolatos tudnivalókat osztott meg a jelenlévőkkel.

A KMKSZ nyilatkozata [itt](#) olvasható.

Forrás: www.karpataljalap.net

*****

Itt Magyarul Is mozgalom a magyar nyelvért

2013. november 13-án, stílszerűen a magyar nyelv napján tartották az Itt Magyarul Is (IMI) mozgalom honlapjának bemutatását, illetve a mozgalom emblémáját ábrázoló matricák hivatalos átadását.

Az eseményt *Orosz Ildikó*, a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnöke nyitotta meg, aki a mozgalom eszmei háttéréről beszélt. Mindenkit biztatott, hogy derítsék fel, regisztrálják Kárpátalja azon helyeit, ahol lehetőség nyílik a magyar nyelv használatára. *Tóth Tibor*, az IMI honlapjának fejlesztője – illetve a felvidéki Fontos vagy! Polgári Szövetség alapító tagja – az oldal működéséről, használatáról tartott részletes bemutatót. A weblap Kárpátalja azon intézményeit, vállalkozásait gyűjti, ahol az ügyfelek magyar nyelven is igénybe vehetik annak szolgáltatásait. A rendszer kétirányú: egyrészt a szolgáltatók saját maguk feltölthetik vállalkozásukat, ami adminisztrátori ellenőrzés után jelenik meg a honlapon, másrészt, aki magyar nyelvű szolgáltatást keres, annak lehetősége van kulcsszó, kategória vagy helyszín megadásával rákeresni az adatbázisban. Mindez ingyenes mind a szolgáltatók, mind leendő ügyfelek számára.

A rendezvény keretében sor került IMI matricák átadására is, amelyet azok a vállalkozások kaptak meg, amelyek már csatlakoztak a mozgalomhoz. A matricák a továbbiakban az adott üzletek ablakában hirdetik, hogy „Itt Magyarul Is lehet, Itt Magyarul Is kell, Itt Magyarul Is tudunk, Itt Magyarul Is fogunk beszélni”.

Az eseményt *Brenzovics László*, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség alelnöke zárta le: köszönetet mondott mindenkinek, aki eddig részt vett a mozgalom céljainak megvalósításában, különösképpen azon tagoknak, akik felvállalták a magyar nyelv ügyét. Elmondta, hogy nem elég, hogy a közösség rendelkezik bizonyos jogokkal, azokkal élnie is kell.

A mozgalom honlapja az alábbi [linken](#) érhető el.

Forrás: www.karpatalja.ma

Muravidék

Göncz László sajtótájékoztatója

Göncz László, a szlovéniai magyarság parlamenti képviselője november 8-án tájékoztatta a médiát a hatáskörébe tartozó és a muravidéki magyar nemzeti közösséget érintő fontosabb kérdésekről.

Elsőként három olyan kulturális tevékenységet szabályozó törvényről szolt, amelyek esetében a nemzetiségi képviselői frakció azt szeretné, hogy a nemzetiségi közösségek, illetve az általuk folytatott programok önálló szubjektumként szerepeljenek. Kifejtette: az az általános vélemény alakult ki Szlovéniában, hogy a különböző közintézményeket irányító tanácsokban sokszor olyan egyének foglalnak helyet, akik kompetenciái nem felelnek meg az elvárásoknak. Ezért az idevágó törvényben ki szeretnék kötni, hogy az említett tanácsstagok legalább alapszintű oktatáson vegyenek részt. A képviselő hangsúlyozta: a nemzetiségi intézmények még specifikusabbak, így az ötletet akkor támogatja, ha a törvényekbe belekerül a nemzeti érdekérvényesítés szempontja is. A képviselő szót ejtett arról is, hogy bizottsági szinten készülnek a nemzeti kulturális alapprogramok, amelyekbe fontosnak tartja belefoglalni, hogy a nemzetiségi kultúrát, értékeket meg kell ismertetni a többségi nemzettel, integrálni kell a többségi nemzet kultúrájába, de egyben meg is kell attól különböztetni.

Göncz László kifejtette azt is, az előző hetekben újra felerősödött a magyar közösség elleni gyűlöletbeszéd, melyről most is értesíteni fogja az illetékes állami szerveket, illetve – amennyiben szükséges – a legmagasabb szlovéniai és magyarországi fórumokat is.

A 2013-es állami pótköltségvetéssel, illetve a 2014-es költségvetéssel kapcsolatosan a képviselő elmondta: elsősorban a Nemzetiségi Hivatal alá tartozó tevékenységek támogatására vonatkozik a 7,5 százalékos csökkentés, amely több tárgyalás után 2013-ra vonatkozólag 2,4 százalékra mérséklődött. Ezt Göncz László reálisnak és elfogadhatónak tartja és a nemzetiségi intézmények képviselői szerint sem befolyásolná alapvetően a program tevékenységet. A 2014-es költségvetési tervezet további 1,85 százalékos csökkentést tartalmaz. Göncz László hangsúlyozta, ez a tervezet még a zárószavazás előtt áll, a kisebbségi frakció csak a bemutatott csökkentésekkel támogatja majd a költségvetés elfogadását.

A képviselő szolt egyéb kérdésekről is, így például kifejtette, hogy a tervezett ingatlanadó nem megfelelően előkészített, különösképpen a törvény szociális vonatkozásaiban, illetve a kisiparosok és a mezőgazdasággal foglalkozók vonatkozásában lát problémákat.

Hangsúlyozta, az általános nemzetiségi törvénnyel kapcsolatosan lassan folyik a munka. Annak ellenére, hogy többször érdeklődött a folyamatokról, megnyugtató választ nem kapott, csak annyit közöltek vele, a munka szűk körben továbbra is folyik és próbálják tartani a megbeszélte ütemet. Göncz László újra kifejezte elkeseredettségét, hogy a bírói és a közjegyzői tevékenységről szolt törvényekbe nem sikerül bevinni követelményként a kisebbségi nyelvek ismeretét.

A készülöde felsőoktatási törvénnyel kapcsolatosan elmondta: ki fog állni a Maribori Magyar Tanszék külön státusza mellett, emellett javaslatot tesz a diplomák elismerését, a ljubljana i lektori órákat, valamint a kétnyelvű tankönyvek fordítását illetően is.

Forrás: Népújság

Nyugati Magyarság

Beszélgetés a bécsi magyar nagykövettel

Szalay-Bobrovniczky Vince nagykövet interjúja (Magyar Nemzet, 2013. november 13.) az ausztriai magyarság ügyeit is érintette, így idézünk belőle.

Az ausztriai magyar kisebbséget képviselő szervezetek arról voltak híresek, hogy a többi határon túli magyar pártokhoz és szervezetekhez képest összetartottak, nemrég mégis összevesztek és kettészakadtak. Mit lehet ezzel a helyzettel kezdeni, a nagykövetség mit tud tenni?

A nagykövetség élen járt ennek az ügynek a megoldásában. Itt volt az egyeztető a követségen, és a két magyar szervezet vezetői addig fel nem állhattak, amíg az aláírásuk nem volt rajta egy papíron, szentesítve a megegyezést a két fél között, vagyis azt, hogy elállnak a pereskedéstől. A Kerekasztal nevű szervezet azok után jött létre, hogy a Központi Szövetségben (évtizedeken keresztül a legtöbb ausztriai magyar csoport érdekvédelmi szervezete - a szerk.) sok szervezet által remélt változások nem mentek végbe. Ez az új szervezet immáron a magyarság nagyobb csoportjait fogja össze, mint a Központi Szövetség. Van egy elvi kérdés is, ami kettejük között feszültséget okoz: a Központi Szövetség úgy értelmezi, hogy ők az osztrák állampolgársággal rendelkező ausztriai magyarok érdekszervezete, míg a Kerekasztal azt mondja, hogy minden magyarral szeretnének foglalkozni, függetlenül attól, hogy osztrák vagy magyar állampolgárságúak-e. Mint ismeretes, Magyarországról immáron elég sokan vándorolnak Ausztriába munkavállalási céllal, a Kerekasztal pedig szeretne foglalkozni az ő érdekeiknek a védelmével is. Évek óta próbálok elérni - nem mondom, hogy nagy sikerrel, mert elég nagy az ellenállás -, hogy legyen végre az ausztriai magyaroknak, konkrétan a bécsi magyaroknak egy rendes, elfogadható, tanterv szerint működő magyar iskolája. Eddig lehetetlennek tűnt, de bízom benne, hogy lesz némi előrehaladás az ügyben. Nemrég ismét felvettem az osztrák kancellári hivatal képviselőjénél, hogy ez a magyarság vágya és kérése.

Szinte felfoghatatlan, hogy Bécsben több tízezer magyar ember él, és csupán egy magyar óvoda létezik.

Van magyar bölcsőde is, és három magyar iskola.

De ezek mind délutáni foglalkozások. Burgenlandban például két kéttannyelvű iskola van, de Bécsben egy sincs. Ez hogy lehetséges?

Úgy, hogy eddig az osztrák állam nem járult hozzá.

Miért nem?

Úgy gondolják, ha nekünk biztosítanak valamit, akkor azt más kisebbségeknek is meg kell majd adni.

Kinek ad igazat a két magyar szervezet közti vitában?

Nem kívánok állást foglalni, mindkét szervezettel korrekt a viszonyom, és szeretném, ha ez a jövőben is így lenne. Nekem közvetítenem kell közöttük, és nem megosztani őket.

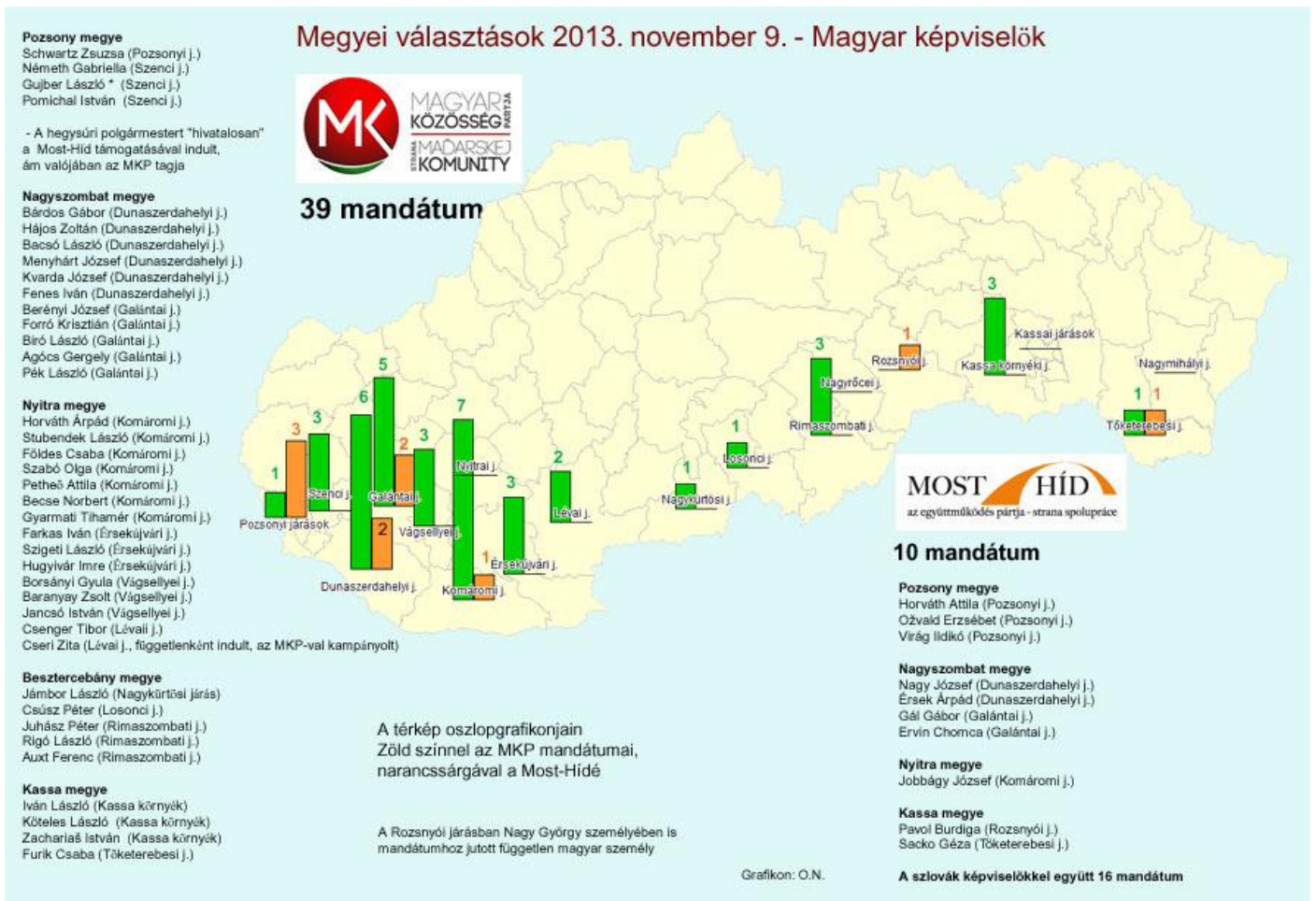
A HÉT TÉMÁJA

Fókuszban a megyei választások

Ahogy előző számunkban beszámoltunk róla, november 9-én zajlott le a szlovákiai megyei választások első fordulója. Ezúttal a magyarok által lakott megyék részletesebb, szlovák pártokra is kitérő eredményeiről és azok értékeléséről írunk, kitekintéssel a november 23-i második fordulóra.

Eredmények megyénként

A Smer-SD fölényes győzelmet aratott a megmérettetésen, a jobbközép erők mindössze Pozsony megyében voltak képesek felülkerekedni a kormányzó párton. A magyar különversenyben a Magyar Közösség Pártja (MKP) győzött a Most-Híddal szemben.

A fenti grafikonról az előző számunkban ismertetett magyar vonatkozású eredmények olvashatók le, megyénként és járásonként bemutatva az MKP és a Most-Híd eredményeit. Ebből kitűnik, hogy a vegyespárt mindössze Pozsony megyében tudott felülkerekedni az MKP-n, akik majdnem négyszer annyi mandátumot nyertek el a magyar lakta vidékeken, mint a Most-Híd. A fenti eredményeket kiegészíti, hogy a Most-Híd színeiben szlovák képviselők is megyei képviselői székhez jutottak, szám szerint hatan.

Pozsony megye (magyar lakosságú járások: Szenci j., Pozsonyi j.)

A Pozsony központú régióban a jobbközép koalíció megőrizte többségét, amelyet többek között az SDKÚ, a KDH, az SaS, az MKP és a Most-Híd alkot. A 44 tagú megyei testületben az eddiginél 5-tel több, 34 széket foglalnak el a koalíció képviselői, míg a Smer mindössze egyetlen helyet tudott megszerezni az eddigi tízzel szemben. A Független Fórum, a Szlovákiai Demokratikus Unió, valamint a Nemzet és Igazság Pártja ugyancsak egy-egy mandátumot nyert el, a maradék hat helyen pedig független képviselők osztoznak. A megyeelnöki tisztség elnyeréséért második fordulót rendeznek a nagykoalíció jelöltje, *Pavol Frešo* és a Smer által támogatott *Monika Flašíková Beňová* között.

Nagyszombat megye (magyar lakosságú járások: Dunaszerdahelyi j., Galántai j.)

Nagyszombat megyében már a Smer juttatta be a legtöbb képviselőt a megyei testületbe 12 mandátum megszerzésével. A képzeletbeli dobogó második fokára az MKP állhat, 11 képviselővel, míg a KDH-SDKÚ koalíció hét, a Most-Híd pedig négy főt delegál a megyei önkormányzatba. A dunaszerdahelyi és galántai járásban tarolt az MKP és a Most-Híd – a két párt vitte el ezekről a helyekről az összes mandátumot. Az előző ciklusban az MKP és az SDKÚ-DS 11-11 képviselőt delegált az önkormányzatba, a Smer tíz mandátummal rendelkezett, továbbá egy-egy képviselője volt a Most-Hídnek és az Új Demokráciának. Hatan függetlenként vettek részt a testület munkájában. A megyefőnökség itt is a második körben fog eldőlni: Berényi József (MKP) és *Tibor Mikuš* jelenlegi megyei elnök – akit a Smer, az SNS és a KSS támogat – küzd a szavazatokért.

Nyitra megye (magyar lakosságú járások: Komáromi j., Érsekújvári j., Vágsellyei j., Lévai j.)

Nyitra megyében a Smer-KDH (baloldali-jobboldali) koalíció került ki győztesen a választási küzdelemből: az 54 képviselői helyből 32 mandátumot nyertek el. Őket követi az MKP 14 önkormányzati pozícióval, a Most-Híd-NOVA-OKS-SaS-SDKÚ-DS koalíció pedig csupán 3 mandátumhoz jutott. A fentieket kiegészíti 4 független képviselő, valamint a Szlovák Nemzeti Párt (SNS), amely egy képviselőt delegálhat a megyei testületbe. Mindez az erőviszonyok kismértékű átalakulását jelenti csak, ugyanis az elmúlt négy évben a Smer-KDH-SDKÚ-DS-LS-HZDS szlovák nagykoalíció 38 képviselője irányította a megyét, míg az MKP 13 képviselője és három független képviselő alkotta az ellenzékot. Nyitra megyében is sor kerül a második fordulóra: a többek között a Smer és az SNS támogatásával bíró Milan Belica⁵, valamint az SDKÚ-DS-t, a NOVA-t, az OKS-t, az SaS-t, továbbá az MKP-t és a Most-Hídat maga mögött tudó Tomáš Galbavý között dől el a verseny.

Besztercebánya megye (magyar lakosságú járások: Nagykürtösi j., Losonci j., Rimaszombati j.)

Besztercebányán is a Smer érte el a legjobb eredményt: a 49 képviselői helyből 24-et szerzett meg a kormányzó párt, 13 jutott a függetleneknek és 5 mandátumot nyert el az MKP. További hét párt delegálhat egy-egy képviselőt

⁵ Személyesen is akadályozta, hogy a határon átnyúló együttműködés keretében megépüljön több Ipoly-híd a most záruló költségvetési ciklusban.

a megyei közgyűlésbe. Jelentősen megnövekedett a független képviselők száma, 5 főről 13-ra. A Smer-ĽS-HZDS eddig 29 képviselővel bírt, az MKP megtartotta ötfős frakcióját, míg az SDKÚ-DS-KDH koalíció 2013-ig szintén 5 képviselői széket tudhatott magáénak. Eltűnt a képvisellete ugyanakkor az eddig 2 mandátummal bíró SNS-HZD koalíciónak, valamint az egyetlen képviselővel bíró Most-Híd-Zöldek Pártja párosnak. A megyefőnöki tisztségért folytatott küzdelem váratlan fejleményekkel szolgált az első fordulóban. A jobboldal jelöltje helyett a radikális *Marián Kotleba* (ĽSNS) futott be a második helyre, így november 23-án ő mérkőzhet meg *Vladimír Maňkával*, akit többek között a Smer-SD, a KDH és az MKP támogatott az első fordulóban.

Kassa megye (magyar lakosságú járások: Kassa-környéki j., Tóketerebesi j.)

Kassa megyében is a kormányzó párt vitte el a legtöbb képviselői helyet, szám szerint 26-ot. A KDH-Most-Híd-SDKÚ-DS koalíció 15 mandátumot szerzett, 4 képviselőt juttatott be az MKP, valamint egyet a KDS. Függetlenként 11 jelölt nyerte el a szavazók támogatását. Négy éve a Smer által fémjelzett és az MKP-t is soraiban tudó nagykoalíció 42 mandátumot birtokolt, amivel szemben az SDKÚ-DS-KDS-OKS-DS koalíció 8 képviselőt vonultatott fel és 5 független képviselő is részt vett a megyei önkormányzat munkájában. A megyeelnöki tisztségért folytatott küzdelem a második fordulóban fog eldőlni: *Zdenko Trebuľa*, a Smer, az MKP és a Most-Híd által támogatott jelölt, valamint *Rudolf Bauer*, az OKS jelöltje mérkőz össze erejüket.

***

Megyefőnök-választás Nagyszombat megyében

A megyefőnökségért vívott küzdelem Nagyszombat megyében nem dőlt el az első fordulóban. A Smer által támogatott Tibor Mikuš 40,04 százaléknyi szavazatával nem szerezte meg a szükséges többséget, mögötte pedig rendkívül kiélezett küzdelmet vívtak a jobboldal jelöltjei. Ebből végül Berényi József, az MKP elnöke került ki győztesen, a szavazatok 18,33 százalékával érte el a második helyet, amit *Ivan Uhliarik* (KDH) követett 18,26 százalékkal és *Nagy József* (Most-Híd) 18,12 százalékkal. A második helyről utóbbi 165, míg előbbi mindössze 55 szavazattal maradt le.

Nagy József az eredmények nyilvánosságra kerülését követően bejelentette, hogy a második fordulóban az MKP megyefőnök-jelöltjét fogják támogatni, egyúttal kifejezte reményét, hogy Berényi József valóban komolyan veszi a Tibor Mikušsal szembeni küzdelmet. A támogatás tényét megerősítette *Bugár Béla*, a Most-Híd első embere is. A megegyezés mégsem volt zökkenőmentes, ugyanis az MKP mindenképpen elnöki szinten kívánt tárgyalni a kérdésről, amit elutasított Bugár, hivatkozva arra, hogy egyértelműen leszögezték, támogatják Berényit, továbbá, hogy az Európai Néppárthoz való csatlakozásukról szóló döntés miatt nem is tartózkodnak Pozsonyban. Az MKP ezt megkeresésük visszautasításaként értelmezte, azonban végül a két párt megyei vezetése mégis tárgyalóasztalhoz ült és megegyeztek a Most-Híd hirdetési felületeinek szabad használatáról.

A Most-Hiddal szemben Ivan Uhliarik és a KDH határozottan elzárkózott bármelyik jelölt támogatásától, szavazóik saját belátására bízva a döntést. Ennek oka Uhliarik állítása szerint, hogy a kórház-privatizáció tárgyában

élesen eltérő álláspontot képvisel az MKP, így nem tudnak felsorakozni Berényi József mögé – a Smer által támogatott Mikušsal szemben sem. Az SDKÚ-DS feltételt szabott az MKP elnökének támogatásáért cserébe: a párt úgy tartja elképzelhetőnek az együttműködést, ha Nagyszombat megyében koalícióra lép az MKP az ellenzéki pártokkal. Így megtörhetne az az eddigi gyakorlat, hogy a szlovák pártok összezárnak az MKP-val szemben. Ezzel azonban nehéz helyzetbe került a magyar szervezet, ugyanis a régióban az eddigiekben szoros volt az együttműködésük Mikušsal és a Smerrel, támogatták a kormányzó párt helyi tevékenységét, cserében megyei alelnököt is adhattak. Az ellenzéki erőkkel kötött koalíció ugyanakkor lehetetlenné tenné a Smerrel való további együttműködést.

***

Fico a megyék jelenlegi felosztása ellen

Robert Fico kormányfő a megyei választások első fordulóját követő napokban kritikus hangon szolt Szlovákia hatályos közigazgatási felosztásáról. Szerinte az alacsony választási részvétel azt bizonyítja, hogy az állampolgárok számára kevés jelentőséggel bírnak a megyék, nem kötődnek hozzájuk, nem érzik azokat magukénak. A szlovák miniszterelnök szerint erre megoldást jelentene a rendszer átszervezése és egy 3+1 régiós felépítés megvalósítása, amit az elmúlt hónapokban többször is felvetett már. E szerint egy nyugat-, egy közép- és egy kelet-szlovákiai régió, valamint Pozsony megye alkotná az új közigazgatási felosztást. Robert Fico hangsúlyozta, a megyei választások második fordulója után széleskörű vitát kíván kezdeményezni a kérdésben, az ellenzék ugyanakkor napokon belül reagált a felvetésre.

Jan Figel'-t, a KDH elnökét a javaslat a pártállam, a demokratikus centralizmus időszakára emlékeztette és szerinte a kormányfő ösztönösen vetett fel ilyesmit. *Simon Zsolt*, a Most-Híd alelnöke hangsúlyozta, támogatnának egy új rendezést, de a 3+1-es modellt kizárják – szerintük ugyanis a regionális önkormányzatoknak nem szabad távolabb kerülniük a polgároktól. Az MKP szintén nincs a jelenlegi állapot megváltoztatása ellen, ám Berényi Józsefék a természetes megyékhez való alkalmazkodást szorgalmazzák, közte magyar többségű közigazgatási egységekkel. Az Egyszerű Emberek és Független Személyiségek (OLaNO) képviselője, *Igor Hraško* ugyancsak a természetes megyék mellett foglalt állást: szerinte 22 különálló megyét kellene létrehozni, és egyúttal a járásokat is megszüntethetnék.

A megyei választások második fordulójára november 23-án, szombaton kerül sor, akkor dől majd el a megyefőnök-jelöltek versenye. A megyék sorsa középtávon csak azt követően fog eldőlni: a második Fico-kormány eddigi tevékenységét figyelve könnyen lehet, hogy ilyen formában utoljára zajlottak le a megyei választások. Bár a kormányfő leszögezte, hogy minél szélesebb körű egyeztetésre törekszik a kérdésben, a Smer számára mégis adott a lehetőség, hogy az ellenzékkel szemben érvényesítse saját koncepcióját.

Tanulságos az is, hogy az országos szinten merev bal-jobb szembenállás a régiókban változatos összetételű koalíciókban oldódhat fel.

KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE

2013. november 18 – december 2.

November 21. 10:30

Magyar történettudomány a határokon túl és a határokon belül, 1920-2013 – az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézete által szervezett műhelykonferencia

További információk: [itt](#).

Helyszín: Budapesti Európa Intézet (1088 Budapest, Rákóczi út 5.)

November 22. 18:00

Erdély szórványmagyarsága sorozat III. – „A bányászattól a Festőiskoláig” – Nagybánya és környéke múltja és jelene képekben és tárgyakban. Válogatás a régi Festőiskola és kortárs nagybányai művészek alkotásaiból, képeslapok, helytörténeti emlékek, bányavirágok, a Bányavidék hagyományos viseletei.

A rendezvénysorozat fővédnöke: *Kövér László*, az Országgyűlés elnöke

Részletes információk: [itt](#).

Helyszín: Polgárok Háza, Corvin terem (1089 Budapest, Visi Imre u. 6.)

November 23. 18:00

Rejtőzködő Kárpát-medence sorozat: Időutazás Szlavóniába és Baranyába – a horvátországi magyarok bemutatkozása tánccal, muzsikával, színházi részletekkel.

Részletes információk: [itt](#).

Helyszín: Magyarság Háza, Corvin terem (Bp., 1014 Szentháromság tér 6.)

November 24.

„Akikért nem szólt a harang” – megemlékezés az 1944/45-ös délvidéki véres események 69. évfordulója alkalmából, a Keskenyúton Délvidéki Tragédiánk 1944/45 Alapítvány szervezésében.

Fővédnök: *Kövér László*, az Országgyűlés elnöke

13:15 Szentmise a Szent István-bazilikában (Bp. V. Szent István tér)

15:00 Ünnepeles színházi előadás – Hunyadi Sándor: Fekete cseresznye c. színdarabja – a Délvidékről érkező kétszáz zarándok tiszteletére a József Attila Színházban (Bp., XIII. Váci út 63.)

November 25. 9:00-17:00

Állampolgárság, honosítás, integráció – 20 éves az állampolgársági törvény – Konferencia a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat keretében, az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézete szervezésében

További információk: [itt](#).

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.)